ᲛᲝᲠᲬᲛᲐ

სურათებიანი დამატება

დამატების № 30. ᲥᲕᲘᲠᲐ, 23 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ, 1906 Წ. **გაზეთის № 88**

ᲣᲛᲐᲓᲣᲠᲘ.

(რუსულ ით)

კაპიტან ბოკის მოსამსახურე სალდათმა, გრიგოლ ჟურკინმა, დილა-ადრიან მოუარა უცოლშვილო კაპიტანის ოთახებს, მოუმზადა და მიართვა საუზმე, როდესაც კაპიტანმა სამსახურში წასვლა დაიპირა, გრიგოლი წინ გაეკიმი და სრულებით მოულოდნელად მოახსენა:

— თქვენო მაღალკეთილშობილებავ, ჯარში დაბრუნების წება მიმოძეთ!

იმიტომ იყო ეს მოულოდნელი, რომ მოსამსახურეების მუდამ მომდურავი ბოკი, რომელიც ძალ-მალ სცემდა მათ, სხვებთან შედარებით, ჟურკინისა კმაყოფილი იყო ნახევარის

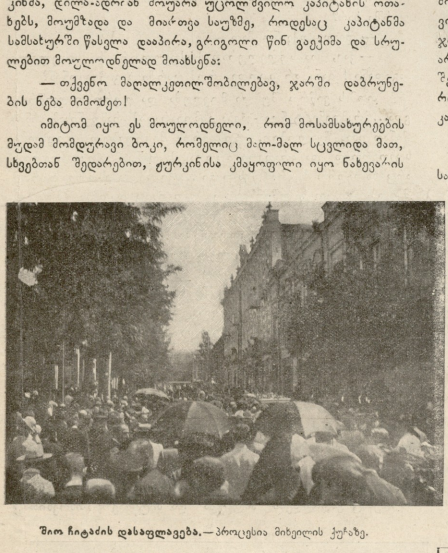

შიო ჩიტაძის დასაფლავება.—პროცესია მიხეილის კუჭაზე.

წლის სამსახურით... გრიგოლი ჩუმი, სახე მოღუშული, მაგრამ ფხიზელი, ბრძანების ღმასრულებელი და სინიდისიერი მოსამსახურე იყო.

კაპიტანმა, ეს თხოვნა რომ მოისმინა, გაკვირვებით შეხედა და ჰკითხა:

— როგორ, დაგითხოვო? რათა?

ჟურკინმა არა უპასუხა რა.

— მე მსურს ვიცოდე, რატომ არ გინდა ჩემთან სამსახური? — გამეორა ბოკმა. მსახური თავ-ჩაღუნული ჩუმად იდგა.

— გესმის, მე შენ გეკითხები,—იმავე კილოთი სთქვა კაპიტანმა: რითომე გაწუენინე?

— არა, თქვენო მაღალ—ბავ, არ გიწუენინებიათ...

— მაშ, რაშია საქმე? გინდა სხვა აფიცერთან გადახვიდე მსახურად?

არა, თქვენო მ—ბავ!—საჩქაროდ წამოიძახა ჟურკინმა. მინდა ჯარში ვიმსახურო...

— ეგ ერთად ერთი მიზეზია?

— დიაღ, თქვენო მ— ბავ!

— კარგად კი ასწონ-დასწონე შენი განზრახვა? შენი გადაწყვეტილება ეგ არის?

დიაღ, თქვენო მ—ბავ!

— ყური მიგდე,—უთხრა კაპიტანმა დამშვიდებულის ხმით:—მე შემეძლო, შენი თხოვნისთვის ყურადღება არც კი მიმეექცია და მაინც დამტოვებინე ჩემთან. მაგრამ მაგას არ ვიზამ. აღამიანნი სამუშაო თვითონ უნდა აირჩიოს. მე კი ჯარის-კაცაც ადამიანად მიმაჩნია. იმ საქმეს, რომელიც შენ არ გიზიდავს და არც გიყვარს, გულით ვერ მოეკიდები. ავ ზემოხვევაში, სჯობია, გაგანთავისუფლო. შენ ჯარში სამსახურის სურვილი გამოსთქვი და უფლება არა მაქვს დაგიშალო. კარგი, გაგანთავისუფლებ ..

— დიდად გმადლობთ, თქვენო მაღალკეთილშობილებავ!

— მაგრამ გახსოვდეს კი: თუ გავიგე, რომ სხვასთან მოსამსახურედ დადგომა მოინდომე, ჯერ ერთი, არაფრის გულისთვის არ გაგიშვებ, მეორე—სიცრუისთვის სასტიკად დაგსჯი...

— მესმის, თქვენო მაღალკეთილშობილებავ!—დეთანხმა საჩქაროდ ჟურკინი.

ცხადი იყო, ჟურკინს გადაეწყიტა, თავის ნებით მოსამსახურედ აღარ დამდგარიყო ..

კაპიტანმა ახალი მოსანსახურე მოსძებნა და ჟურკინი დაითხოვა.

შეგვერმანი, შუათანა ტანისა, შუბლ-ვიწრო წაბლის ფერ თვალებიანი ახალი მოსამსახურე დილა-ადრიან გამოცხადდა, სწორედ იმ დროს, როდესაც კაპიტანი სამსახურში წასვლას აპირებდა. კაპიტანმა უბრძანა ჟურკინს, თვლით ჩაებარებინა ნივთები და აეხსნა, რაში მდგომარეობს იმისი მოვალეობა, მერე წავიდა.

— ვერ მოურიგდი? რად გადიხარ?—ჰკითხა ახალმა მოსამსახურემ წინანდელს.

— მეყოფა... საწყაო ამეესო!—მოკლედ მოუჭრა სიტყვა გრიგოლმა.

შიო ჩიტაძის დასაფლავება. პროცესია ეკლესიის წინ.

— ყაზარმებშიც ამბობდნენ, რომ ამ ბატონთან დიდხანს ვერავინ გასძლებსო... მკაცრი ხომ არ არის?

— შენი თვალით ნახავ, რაც არის... ჩვენ ვითმინეთ, შენც მოითმინე, სანამ ძალლონე შეგწევდეს.—უთხრა ჟურკინმა.

უნდოდა ერთის ზედგამოკრილის სიტყვით აეწერა თავის წინანდელი ბატონი თავით ფეხამდე, მაგრამ საჭირო სიტყვა ვერ მოიგონა და მხოლოდ ამოიოხრა...

ტფილისი.—უსაქმოდ დარჩენილნი ჯალაჭის საბჭოს წინ.

როდესაც კაპიტნის სახლიდან ყაზარმაში გადადიოდა, ერთს პატარა საყდარში შეიარა და ღმერთს მადლობა შესწირა, რომ ამ ბატონს თავი დაალწია. შეძლება რომ ჰქონოდა, ვინ იცის, პარაკლისიც გადაეხადნა, ისე ბედნიერად სთვლიდა თავის თავს. სანთელი კი მინც დანთო ყვითელი, კაპეიკანი, კი არა, თეთრი, შაურიანი...

—

სამსახურიდან დაბრუნებისთანავე კაპიტანმა ახალს მსახურს დაუძახა. როდესაც მსახური შევიდა და კარებთან გაჩერდა, კაპიტანს ფეხებზედ ფოსტლები ეცვა, ტანზედ—ჯუბა, თავზედ ქუდი ეხურა და, დივანზედ წამოწოლილი, თუთუნს სწევდა.

— აბა, ძმობილო, მოდი ერთმანეთს გამოვეცნაურით!—უთხრა კაპიტანმა.—უწინარეს ყოვლისა, მითხარ, რა გქვია? დამავიწყდა.

— „ხვომა“, თქვენო მაღალკეთილშობილებავ!

— ესე იგი—თომა, არა?

— დიაღ, თქვენო მაღალ—შობილებავ, „ხვომა“!..

— კიდევ „ხვომა“?—შენშნა კაპიტანმა.—მაგნაირი სახელი ქვეყანაზედ არ არსებობს. თქვენ სოფლებში სახელებს სრულიად გადაამახინჯებთ ხოლმე. ლაპარაკი უნდა ისწავლო. ისარგებლე იმით, რომ სამხედრო სამსახურში მოჰყე. აქ ბევრს რასმეს ისწავლი... მაშ დაიხსომე, ხვომა კი არა, თომა ხარ...

— მესმის, თქვენო მაღალკეთილშობილებავ!

— რა გვარი ხარ?

— გორლენკო, თქვენო მაღალკეთილშობილებავ!

— კარგი... რომელ გუბერნიიდან ხარ?

— კატერინოსლავის გუბერნიიდან, თქვენო მაღალ...

— კიდევ სტყუი.—შეიწყვეტინა სიტყვა ბოკმა.—კატერინასლავის კი არა, ეკატერინოსლავისა... რომელ მაზრიდან?

თომას ეშინოდა, კიდევ არ შესცდენოდა და მკეფიოდ არ გამოსთქვა სიტყვები:

— ლიაქსანდროვის მაზრიდან, თქვენო მაღ...

— ლიაქსანდროვის კი არა, ალექსანდროვის,—გაუსწორა კიდევ კაპიტანმა.—რა სოფელი ხარ? დავიჯერო, სოფლის სახელსაც გადაამახინჯებ?

— ჩერეშნი*) თქვენო მაღ:—ბავ—მხიარულად უპასუხა თომამ.

— გემრიელი სოფელია!—გაუცინარად გაიხუმრა კაპიტანმა.—ჩერეშნიში გყავს დედ-მამა ან და-ძმები?

— არა, თქვენო მაღ-ბავ! დედმამა დამეხოცა, ძმები კი არა მყოლია...

— მაშ არავინ დაგრჩა იქ? მარტო ხარ?

თომა დაღონდა.

— ცოლი დამრჩა... გაკკა და...

— ცოლი?—გააწყვეტინა სიტყვა შეშინებულმა კაპიტანმა.

— დიაღ, თქვენო მაღ-ბავ...

— მერე, როგორ არა გრცხვენიან?!

თომას უარესად „ეგმნა თავ-გზა, ვერ გაეგო, რად უნდა ყოფილიყოს „სირცხვილი“ და ალარც იცოდა, რა ეპასუხნა კაპიტანისთვის.

— დიდი ხანია, რაც ჯვარი დიწერეთ?

— „შემოდგომისაქეთ მესამე წელიწადიდ“ დიწყო, თქვენო მაღ-ბავ...

—მაშ „ჯარში გაწვევამდის ერთის წლის წინად შეგირთავს ცოლი?... შენ „ხომ ჯერ ერთი წელიწადია, მხოლოდ, რაც ჯარში ხარ?

— დიაღ, თქვენო მაღ—ბავ!

— ვაი, რა სულელურად მოქცეულხარ! რა სისულელე ჩაგდენია! ვანა არ იცოდი, რომ ჯარში გაგიწევენ?

თომას ეშინოდა შეპალი მოეღებუშა და უფრო დაუფიწროვდა... რამდენი ტანჯვა-ვეება გამოიარა ამ „რამდენისამე ხნის წინად იმის წყალობით, რომ ერთს მიკრეებულ სოფელში სცხოვრობდა და არაფერი იცოდა, მასთან, რასაკვირველია, არც სამხედრო ბეგრის წეს-რიგი... იგი დედმამის ერთად-ერთი შვილი იყო და დარწმენებული იყო ისიც და იმის მშობლებიც, რომ ჯარში არ გაიწევენდნენ. არც წაიყვანდნენ, კანონის ძალით, დედმამის სიცოცხლეში რომ შეერთო „ცოლი. მაგრამ თომა ჯერ ოცის წლისა არც კი იყო, როცა მშობლები დაეხოცა, და, როდესაც „ქონების ერთად-ერთი მემკვიდრე გახდა, დაუკონებლივ შეირთო ცოლი, რადგან სხვის დაუხმარებლად ვერ შესძლო გასძღოლოდა საქმეს შინაც და გარეთაც... ფიქრადაც არ მოსვლია, რომ ჯარში გაიწევენდნენ, რადგან „მარტოხელი“ იყო. დარწმუნებული იყო, რომ ნება არ ჰქონდათ, დაშორებინათ ცოლს და შვილს, რომელნიც ისევ უნდა გამოეკვება, როგორც მოხუცებული მშობლები, და მამული, რომელიც უნდა შეეშენა, რომ ოჯახიც შეენახა და სხვა და სხვა ხარჯი და გადასახადიც მოეშორებინა. მაგრამ გაიწვიეს ჯარში, გაშინჯეს, გამოსადეგად ცნეს და წაიყვანეს... რამდენმა ცდამ და ფულის ხარჯვამ ჩაუარა ამაოდ ამ უსწავლელს, გაუნათლებელ კაცს, როდესაც ქაღალდებს აძლევდა და სიტყვიერ თხოვნითაც

მეთვრამეტე ბატარეის არტილერისტნი, რომელნიც კავკაზში ბაკანყდნენ. აჯანყებულნი ყარსში გაგზავნეს.

ჯვარს ეცვა „სამაზრო და საგუბერნიო საკრებულოებში! ხედავდა, რომ „სადღაც“ მიყავდათ... „რამდენი ცრემლი ჭქონია და რამდენი მწუხარება გამოიარა, როდესაც ხუთის წლით

*) ჩერეშნი, ქართულად ბალი.

პატარა პატრიოტები.—სურათი ელსლეისა.

— სად უნდა მესწავლა? სასწავლებელი იყო, მაგრამ დახურეს...

— რათა?

— რა მოგახსენოთ, თქვენო მაღ-ბავ... ზოგი ამბობდა—ისე არ ასწავლიდნენ, როგორც მოავრობა ბრძანებდაო, ზოგი კიდევ—მასწავლებელს წაეჩხუბნენო...

— თუ შენ არ იცოდი კანონი, იმისთვის უნდა გეკითხნა, ვინც იცოდა,—დაასკვნა კაპიტანმა.—გაიგებდი და ცოლს ალარ შეირთავდი... ეხლა კი, ვინ იცის, რა მოხდებს!.. წარმოიდგინე, რომ ამ ოთხი წლის განმავლობაში, ვიდრე სამსახურს გათავებდე, ომი ისტყდა... თუნდ ოსმალებთან, ჩინელებთან, „ეროთის სიტყვით, ვისთანმე... კარგი... ჩვენც „შენთან ერთად გაგვაზვენან ომში. შესაძლებელია, მოგკლან... ხომ შესაძლებელია?

— დიაღ, თქვენო მაღ-ბავ,—დაეთანხმა თომა.

— რა მოუვა მერე შენს ცოლს? მერე შენ, მგონი, შვილიც გყავს?

— მყავს, თქვენო მაღ-ბავ, პაწაწინა!—უპასუხა თომამ და ხმა-მაღლა ამოიოხრა, ისე რომ ოთახმაც კი ბანი მისცა.

— აბა! —წამოაყვედრა ბოკმა.—იმაზედ ფიქრიც კი საშინელებაა, თუ რა მოელით იმათ მაშინ...

— საშინელებაა, თქვენო მაღ-ბავ!—გაიმეორა თომამ და თვალებზედ ცრემლი მოერია.

— მარტოდ-მარტო უნდა იტოვრონ, მიტოვებულებმა,—განაგრძო ბოკმა.—თქვენი გლეხები მიწასაც წაართვევენ... ეჰ, ჩემო ძმაო, სისულელე „ბოგსელია, სისულელე! როგორ შეიძლება კაცის დაცოლშვილება? აი, მე „კაპიტანი ვარ, ორმოცდა ხუთი წელიწადი „შემისრულდა, მაგრამ უცოლშვილო კი ვარ...“

„ბევრი „ლაპარაკი გყვარებიათ, თქვენო მაღ-ბავ,—ფიქრობდა თომა:—თუ ღმერთი გწამს, თავი დაბანეს! დღეს ეს იკმარე... ეკრე შეადამედს „ერთ ვილაპარაკოთ, ფიქრები დალამდას „ალარ „დამაძინებს...“

* * *

„კაპიტანს „კი ჯერ ბევრი ჰქონდა სალაპარაკო მასალა. „ლაპარაკის საგანი მაღე გამოსცვალა. „თომას ეს „ძალიან „ეამა...

— რასაკვირველია, წარსულს ვეღარ დაიბრუნებ... „შეირთე ცოლი, „ეხლა ვეღარას იზამ.—გადასწყვიტა „კაპიტანმა.

— დიაღ, თქვენო „ბაღ-ბავ!—დაეთმაწმა თომა.

— როდესაც სოფელში დაბრუნდე, ამხანაგებს ურჩიე, სამხედრო სამსახურის გათავებამდე, ცოლს ნუ შეირთავენ.

— „ბატონი ბრძანდებით, თქვენო მაღ-ბავ!—უპასუხა თომამ და თანაც დაუმატა:—მაგრამ ისინი არ გამიგონებენ...

— „რატომ?

— ჩვენ სამხედრო სამსახურამდე ოთხს წელიწადს სახლში ვმუშაობთ, როგორც ყველა გლეხი... უდიდაკაცად კი ამ საქმის გაკეთება შეუძლებელია.

— კიდევ შენსას ამბობ!—სთქვა კაპიტანმა და ხელი ჩაიქნია.—ვეღარ დაიბრუნებ.—გაიმეორა მან.—აი, რის დაბრუნებაც შეიძლება, მე და შენ დაკიბრუნებთ... სწავლას დავიბრუნებთ... ჰხედავ... ყაზრამებში ასწავლიან. მაგრამ, რადგან შენ მემსახურები, მე ჩემს თავს მოვალედ ვრაცხ, თვითონ გასწავლო... გინდა ისწავლო წერა-კითხვა და ანგარიში?

— სად უნდა მესწავლა? სასწავლებელი იყო, მაგრამ დახურეს...

— რათა?

— რა მოგახსენოთ, თქვენო მაღ-ბავ... ზოგი ამბობდა—ისე არ ასწავლიდნენ, როგორც მოავრობა ბრძანებდაო, ზოგი კიდევ—მასწავლებელს წაეჩხუბნენო...

— თუ შენ არ იცოდი კანონი, იმისთვის უნდა გეკითხნა, ვინც იცოდა,—დაასკვნა კაპიტანმა.—გაიგებდი და ცოლს ალარ შეირთავდი... ეხლა კი, ვინ იცის, რა მოხდებს!.. წარმოიდგინე, რომ ამ ოთხი წლის განმავლობაში, ვიდრე სამსახურს გათავებდე, ომი ისტყდა... თუნდ ოსმალებთან, ჩინელებთან, „ეროთის სიტყვით, ვისთანმე... კარგი... ჩვენც „შენთან ერთად გაგვაზვენან ომში. შესაძლებელია, მოგკლან... ხომ შესაძლებელია?

— დიაღ, თქვენო მაღ-ბავ,—დაეთანხმა თომა.

— რა მოუვა მერე შენს ცოლს? მერე შენ, მგონი, შვილიც გყავს?

— მყავს, თქვენო მაღ-ბავ, პაწაწინა!—უპასუხა თომამ და ხმა-მაღლა ამოიოხრა, ისე რომ ოთახმაც კი ბანი მისცა.

— აბა! —წამოაყვედრა ბოკმა.—იმაზედ ფიქრიც კი საშინელებაა, თუ რა მოელით იმათ მაშინ...

— საშინელებაა, თქვენო მაღ-ბავ!—გაიმეორა თომამ და თვალებზედ ცრემლი მოერია.

— მარტოდ-მარტო უნდა იტოვრონ, მიტოვებულებმა,—განაგრძო ბოკმა.—თქვენი გლეხები მიწასაც წაართვევენ... ეჰ, ჩემო ძმაო, სისულელე „ბოგსელია, სისულელე! როგორ შეიძლება კაცის დაცოლშვილება? აი, მე „კაპიტანი ვარ, ორმოცდა ხუთი წელიწადი „შემისრულდა, მაგრამ უცოლშვილო კი ვარ...“

„ბევრი „ლაპარაკი გყვარებიათ, თქვენო მაღ-ბავ,—ფიქრობდა თომა:—თუ ღმერთი გწამს, თავი დაბანეს! დღეს ეს იკმარე... ეკრე შეადამედს „ერთ ვილაპარაკოთ, ფიქრები დალამდას „ალარ „დამაძინებს...“

* * *

„კაპიტანს „კი ჯერ ბევრი ჰქონდა სალაპარაკო მასალა. „ლაპარაკის საგანი მაღე გამოსცვალა. „თომას ეს „ძალიან „ეამა...

— რასაკვირველია, წარსულს ვეღარ დაიბრუნებ... „შეირთე ცოლი, „ეხლა ვეღარას იზამ.—გადასწყვიტა „კაპიტანმა.

— დიაღ, თქვენო „ბაღ-ბავ!—დაეთმაწმა თომა.

— როდესაც სოფელში დაბრუნდე, ამხანაგებს ურჩიე, სამხედრო სამსახურის გათავებამდე, ცოლს ნუ შეირთავენ.

— „ბატონი ბრძანდებით, თქვენო მაღ-ბავ!—უპასუხა თომამ და თანაც დაუმატა:—მაგრამ ისინი არ გამიგონებენ...

— „რატომ?

— ჩვენ სამხედრო სამსახურამდე ოთხს წელიწადს სახლში ვმუშაობთ, როგორც ყველა გლეხი... უდიდაკაცად კი ამ საქმის გაკეთება შეუძლებელია.

— კიდევ შენსას ამბობ!—სთქვა კაპიტანმა და ხელი ჩაიქნია.—ვეღარ დაიბრუნებ.—გაიმეორა მან.—აი, რის დაბრუნებაც შეიძლება, მე და შენ დაკიბრუნებთ... სწავლას დავიბრუნებთ... ჰხედავ... ყაზრამებში ასწავლიან. მაგრამ, რადგან შენ მემსახურები, მე ჩემს თავს მოვალედ ვრაცხ, თვითონ გასწავლო... გინდა ისწავლო წერა-კითხვა და ანგარიში?

— მაგაზედ მადლობას მოგახსენებთ, თქვენო მაღ-ბავ! მხლოდ ნება მიბოძეთ, მოგახსენოთ... ეგ ეხლა ალარაფერში გამომადგება...

— როგორ თუ არაფერში?...

— დიაღ, თქვენო, მაღ-ბავ... თავის დროზედ რომ ყოფილიყო, ცოტას მაინც ვისწავლიდი; მაშინ სასარგებლოც იქნებოდა. ეხლა კი სახლში დავბრუნდები და წიგნებისთვის არ მეცლება, რადგან ოჯახი და მიწა მექნება მოსავლელი. ტყუილად დავიტანჯებით, თქვენო მაღ-ბავ! რასაც ჩამასმენთ, სულ დამავიწყდება... მე, თქვენო, მაღ-ბავ, ასე გავატარებ ჩემს სიცოცხლეს. აი შვილი რომ წამომეზრდება, იმას კი უეჭველად...

— სისულელეა! ჯერ შენც ისწავლი. უეჭველად დავიწყებთ სწავლას... ეხლა კი ყური მიგდე! საჭმელების მზადება იცი?

— არა, ჩემო ბატონო, არ მიმზადებია...

— მაგასაც გასწავლი. მე წიგნში წავიკითხავ, რა საჭმელი როგორ მზადდება, შენ კი აკეთე. ადვილია. მე ბევრისთვის მისწავლებია. მხოლოდ ყურადღებით მოისმინე, დაიხსომე... სავაჭროდ დუქნებში ივლი. მაგრამ გახსოვდეს: ბატონის ფულს უნდა გაუფრხილდე; მეტს ნუ მისცემ ნურაფერში. ისე ივაჭრე, როგორც შენთვის. მე ძალიან მეჯავრება, როდესაც ფულს ტყუილ-უბრალოდ ხარჯავენ... და ნურც იქურდებ!

— არა, თქვენო მაღალ—ბავ! მაგაზედ ვერ დაგეთანხმებით, რომ ვიქურდო.—იუკადრისა მოსამსახურემ.

— მე ისე გითხარი. . ეს, რასაკვირველია, დიდი ცოდვაა. ამისი ნიჭი ყველას არა აქვს.

— დიაღ, თქვენო მაღალ—ბავ!

— მერე... არაყს სვამ?

— არა, თქვენო მაღ—ბავ!

— სრულებით არა სვამ?

— სრულებით...

— ეგებ, ხანდახან გიყვარს გადაკვრა?

— არა, თქვენო მაღ—ბავ!

— სრულებით არა სვამ?

თომა ოფლში გაიწურა.

— პირს არ ვაკარებ, თქვენო მაღ—ბავ! დაბეჯითებით განაცხადა თომამ.

— ეგ კარგია,—სთქვა კაპიტანმა და იქვე აუხსნა დაწვრილებით, რად არის კარგი.—მთვრალს კაცს ყველაფრის ჩადენა შეუძლია. ყველა სისაძაგლის. ანდაზადაც არას ნათქვამი: „მთვრალი კაცი მხეცზედ უარესიაო“... მსმელს კაცს არც ჩემს თავს ვანდობ და არც ჩემს ქონებას; ვერც მოსამსახურედ დავიყენებ... მაშ, შენ არა სვამ?—ერთხელ კიდევ ჰკითხა კაპიტანმა.

— არა...

— კარგი!.. ამასთანავე. ერთხელ და სამუდამოდ გიცხადებ: მე მეჯავრება გაუგონრობა... ერთი თქმა უნდა გეყოფოდეს, ისე რომ არ მათქმევინო: „ნუ ლაპარაკობ“. ბრძანება თვალის დახამხამებაზედ უნდა შეასრულო. არ უნდა იცოდე— „მე მეგონაო“. არა, არა! ნურც იფიქრებ და ნურც გეგონება, ვიდრე შენ ჩემი ხელქვეითი ხარ. მე უნდა ვიფიქრო, შენ კი აასრულო. აი, თუ ასე მემსახურები, მშვიდობიანად ვიცხოვრებთ და, თუ გენდომება, სამსახურის გათავებამდე მემსახურები. მე არ მიყვარს მოსამსახურეების მალმალ გამოცვლა. მაგრამ იძულებული ვხდები, რადგან თვითოეულს თქვენთაგანს რაღაცა აქვს... ერთს ერთი ნაკლულოვანება აქვს, მეორეს—მეორე... თქვენი გამოისობით მეც ვწუხდები, უნდა გამოვცვალო, საქმეს შევაჩვიო და მეც თქვენ შეგიჩვიოთ... ჰო, აი კიდევ რა... შენ მოვალე ხარ უფასოდ მემსახურო, მაგრამ თუ კარგად და სინიდისიერად მემსახურები თვეში მანეთს გაჩუქებ.

— მაგაზედ მადლობას მოგახსენებ. თქვენო მაღ—ბავ,— თავდაჭერით სთქვა თომამ.

— ახლა კი წადი! ჩქარა შეეჩვიე ყველაფერს...

— მესმის, თქვენო მაღ-ბავ!...

„ძალიან ბევრს ლაპარაკობს“,—გაიფიქრა თომამ, როდესაც სამზარეულოში მიდიოდა.

დომ. დეკანოზაშვილი.

(დასასრული იქნება)

— მე ორი პორტფელი მაქვს. ამისთანა პორთფელებით, იმედი მაქვს, გავუძღვე საქმეს...

რედაქტორ-გამომცემელი გრ. ხ. რცხილაძე.

ელექტრონის სტამბა წიგ. გამომც. ქართ. ამხ—სა. ვანქის დიდი ქუჩა—ტელეფონი № 37.